

Gana

Gana je čisto prava Afrika:.) Na začetku je bilo kr težko, sploh zato ker sem bila edina tujka v kampusu (na izmenjavo sem prišla izven sezone, in sicer konec septembra) in tudi ves sistem se mi je zdel zelo kaotičen. Vročina, prah, vlaga, insekti, nabito polni trotroji, Obruni (beli človek)...

Takoj ko pristaneš z letalom že zavohaš... tropski zrak, vlaga in toplota...Na letališču me je počakala Sandra s svojo cimro in pot do študentskega doma je bila že kr prava avantura. Zamenjale smo več trotrojev (takšni mini busi, ki so zelo poceni prevozno sredstvo in odpeljejo šele ko so popolnoma polni), preskakovale jarke (v Gani ni podzemne kanalizacije, ampak so speljani takšni na pol odprti jarki), poslušale trobljenje avtomobilov (razlog - ena belka z velikim ruzakom)... Moj novi dom je postal D-blok v študentskem naselju, soba je bila kr lepa (pogosto so se mi pridružili nočni obiskovalci –živalice, ščurki, insekti...), skupna kopalnica, kjer ni bilo tekoče vode, tako da smo si vodo natočil v lavor in se z majhno kanticco polival...Pogosto je zmanjkalo vode. Včasih se mi je zdelo, kot da zmanjka vode ravno takrat, ko se jaz odločim, da se grem tuširat☺ Takrat se šele zaveš kako samoumevna je voda pri nas. Da ne govorim o topli vodi, ki je sploh ni bilo. Nahajala sem se v predelu Akre (2 milijonsko mesto) Korle Bu, kjer ni bilo turistov. Čisto iskreno rečeno jih tudi drugje nisem videla ravno veliko. Ampak vse to prinaša en določen čar, nova poznanstva, izkušnje...

Delo v bolnici - Dodelili so me k skupini IV. (infekcijski oddelek) in ker so se študentje pripravljali na izpite so v moji skupini bili sami zdravniki + Emilija (sekundarij, vendar pa je zanimivo to, da je končala medicino v Rusiji - včasih se je zelo navdušeno z mano kaj pogovarjala v ruščini, čeprav jaz niti ne govorim rusko. Ampak vseeno se ji je zdelo fajn). Ob ponedeljkih in četrtekih so bile zelo obsežne vizite. Vse skupaj je trajalo približno 3ur, potem pa je sledil še sestanek, kjer so poročali o smrtnih primerih. To je zelo zanimivo (ta vizita mislim). Če na hitro omenim kaj vse sem videla - veliko je cerebralne malarije, pa zelo pogost je bakterijski meningitis, pa številne kožne bolezni, ledvične bolezni... Veliko je zgodb, ki se zelo žalostno končajo. Tukaj si dialize ne morejo privoščiti, zato če ti odpovesta ledvici (KLO) preprosto umreš (to se je dejansko zgodilo 13letnemu dečku - in ko tole vidiš se res počutiš grozno, in hkrati pomisliš kako smo lahko srečni v Evropi...). Tudi kako postavljajo diagnoze je zanimivo - predvsem vse temelji na fizičnem pregledu, pa morda se kakšna krvna preiskava, vse kaj bolj dodatnega pa se ne dela. Tukaj so šele začeli z nacionalnim zavarovanjem, zato večina ljudi vsako preiskavo plača.

Sama bolnica je za naše pojme zelo umazana. Delo je nehigiensko, pogosto ni primernih instrumentov, pripomočkov, vendar so zdravniki in osebje zelo iznajdljivi. Kot študent lahko jemlješ kri, vzameš anamnezo in status, sodeluješ pri različnih posegih...Veliko je odvisno od samoiniciativnosti. Ljudje so izredno prijazni. Sama sem veliko svojega časa preživljala v porodnišnici, kjer sem se spoprijateljila z babico Francisko, ki mi je pustila kr nekaj delati. Večkrat sem asistirala pri porodu, tehtala novorojenčke + zmeriš obseg glave, prsnega koša,višina in nazadnje mu daš 1dozo vitamina K v stegno. Po porodu potem izpolniš papirje (zelo veliko je papirologije) in se podpišeš kot asistent pri porodu. Večkrat sem lahko asistirala tudi pri carskem rezu in si kot študentka, ki je šele začela s kliničnimi predmeti nabirala dragocene izkušnje. Včasih se zgodi, da katera od porodnic umre (zaradi okužbe ali krvavitve). V celi bolnišnici nisem videla niti enega računalnika.

Gana je čudovita država. Zelo je varno in ljudje so izredni. Pravzaprav je kr težko biti sam v Gani. Vedno bo nekdo pristopil, pozdravil, vprašal kako si, s kot si, itd. Pogosteje pristopijo fantje, ki pogosto v Evropejках oz Američankah vidijo vstopnico za boljši svet.

Prijaznost in gostoljubnost je povsod. Recimo, sedim na postaji in čakam avtobus...berem knjigo...«Hello, how are you?» Pristopi nekdo...začne pogovor...Res nisi sam tukaj...Pogosto razlagaš; kje je Slovenija, kaj počneš v Gani, zakaj ravno Gana...itd. Zelo radi se pogovarjajo. in ko poveš enemu, potem ta pove svojemu sosedu v vrsti, kaj tale Obruni (belka) počne v Gani. Ko povem, da se tukaj učim o infekcijskih boleznih, kot je malarija, meningitis...me vprašajo »kaj pri vas ni malarije?« »ne, ni malarije...« »a nimate komarjev?« nadaljuje...«Ne, ne..komarje imamo, ki pa ne prenašajo malarije...« Vsi s čudijo in kimajo z glavo... Takih in podobnih pogovorov je vsak dan ogromno...včasih postaneš že kr utrujen od istega tipa pogovora... Ljudje tukaj skoz pozdravljajo, pogosto se nasmehnejo ali pomežiknejo, te pokličejo ("Obruni..."). Nekako delijo dobro voljo in nasmeh. In na začetku si kar malo presenečen, ampak pozitivnih stvari se hitro nalezeš in že pozdravljaš naprej.

Kaj vse ljudje tukaj nosijo na glavi. To je nekaj neverjetnega. Od velikanskih pladnjev polni sadja, do velikih vrčev vode, kosov pohištva, 10kg vreč riža...Wao, ko to vidiš skoraj ne moreš verjeti. Že otroci so zelo spretni in nosijo veliko stvari, a ženske...to moraš dejansko videt. Tako mirno in uravnano hodijo, kot da je nositi več kilogramski tovor nekaj najenostavnejšega. Neverjetno:)Poleg tega pa ima veliko žensk se na hrbtu navezanega enega otroka (v taki veliki ruti, kot culico).

Zanimivo je tudi to, da je tukaj veliko otrok. Povsod jih vidiš in srečaš. Take cisto majhne in malo večje...Še nikoli nisem videla toliko otrok. Povod so:) In to je res lepo videt:) Otroci so tukaj veliko bolj disciplinirani, že zelo zgodaj začnejo delat, pomagajo materam, prodajajo izdelke,itd. Nič evropske razvajenosti nisem videla.

Sama sem se odpravila tudi na sever države, ki je nekaj povsem posebnega. Že pot na sever je drugačna, saj sem že po poti videla veliko več teh tipičnih, okroglih (iz zemlje narejenih) hišic. Ko sem gledala skozi okno avtobusa, me zagledajo otroci, nekatere ženske in navdušeno mahajo Obruniii...Meni je kr malo nerodno ko pomaham nazaj. Pri nas otroci tako mahajo vlaku, ki pelje mimo, tukaj pa Obruni..in njihov širok nasmeh:)

Tudi gosto, visoko zelenje se proti severu redči in pokrajina postaja bolj savanska. Na severu je prevladujoča religija islam. Na jugu krščanstvo. Dvakrat sem s prijateljico Lili (spoznala sem jo na ulici, po smešnem pripetljaju ko sem izgubila fotokopijo dokumentov) odšla v njihovo cerkev. To je bilo neverjetno doživetje. Cerkve so bolj protestantske oz. oni jim rečejo Pentacost. Veliko pojejo, vmes tudi kaj plešejo, pridigar resnično zapridiga kakšno moralno, ljudje vzklikajo, prostor je bil nabito poln (bilo je več kot 500 ljudi), jaz sem bila edina belka...Vse skupaj je bilo neverjetno.

Ljudje v Gani so tisti, ki dajejo celemu popotovanju prav poseben pečat. V Tamale sem spoznala fanta, ki me je resnično impresioniral s svojim znanjem o Sloveniji. Ne samo, da je poznal Slovenijo, znal je celo nekaj slovenskih besed...Vprašal me je: " Do u know Lado? ...lado? Razmišljam, mogoče misli Ljubljano? no, lado? Kaj pa avto tip Lada? No,... Lado, TV? In končno skapiram...Lado Bizovicar? yes, seveda ga poznam iz televizije. In pol dobim up -date informacije. Lado je "kao" njegov prijatelj in njegova mama (Barbara Bizovičar) živi tu v Gani...in potem mi ta fant pove, čisto navdušen, da v Sloveniji zdaj nimamo več tolarja ampak euro...He-He..prav posrečeno je bilo:)

Hrana je odlična. Večinoma sem jedla samo lokalno hrano (tj. fufu, banku, kenke...).Je rahlo pekoča (nekaterim baje preveč), ješ z desno roko, brez pribora..in je zelo slastno. Pogosto sem jedla tudi sadje, ki je zelo poceni. Pri eni sem kupovala ananas za 30 centov in mi ga je olupila in narezala na ulici...Zelo dobra je tudi papaja, pa banane so tukaj bolj sladke, pa pomaranče so take zelene in ti naredijo tak zarezo v pomarančo in potem ven izsesaš sok. Vse -ampak res vse - se kupuje na ulici (trgovine so redke, jaz sem videla verjetno eno).

Afrika ni mačji kašel. Predvsem spoznaš samega sebe. Koliko preneseš, kje je tvoja meja, kolikokrat lahko ponavljaš isto in isto, kako uspešno lahko ignoriraš ščurka...

Do kod zmoreš - psihično in fizično. Jaz sem bila na tej preizkušnji dober mesec, mnogi so celo življenje. Potovala sem večinoma sama, vendar v realnosti nisem bila nikoli povsem sama, kajti prijazni ljudje so vedno okoli tebe☺. Ženske (Afričanke) so me s svojo vzdržljivostjo, vztrajnostjo in iznajdljivostjo povsem očarale. Tudi mnogi pacienti so me presenetijo, ko ob hudi bolečini niso niti trznili. Pa otroci z vrčem vode na glavi ali pladnjem polnim sadja...

Ko vidim kaj vse ljudje tukaj zmorejo, kljub težkim pogojem in hkrati ohranijo nasmeh na obrazu, včasih od presenečenja kar strmim z odprtimi usti. Ponovim si že obrabljeno frazo, ki v Afriki se kako drži: *'Ko si tako utrujen, da preprosto ne zmoreš niti koraka več, si šele na polovici poti, ki si jo sposoben prehoditi.'*

Na svoji enomesečni praksi sem spoznala del Afrike, videla številne bolezni, drugačne pogoje dela, spoznala ogromno ljudi in prejela se veliko več nasmehov... Upam, da sem jih vsaj polovico vrnila nazaj in polovico prihranila za doma... Najpomembnejše pa je, da sem skozi celo pot spoznavala samo sebe.

In morda lahko za konec rečem:

'Im not in Africa, Africa is in ME :) forever!'

Nadja Bradic, nadja_nadia@yahoo.com

Načrtovanje potovanja:

Letalska karta (Air Egypt)	700€
Viza (Ambasada v Beogradu)	20€
Cepljenja (rumena mrzlica, meningokok, hepatitis B, hepatitis A)	?
Antimalariki (Lariam)	50€
Mreža proti komarjem, spreji, itd.	35€
Hrana v Gani (zelo poceni)	1€ (kosilo)
Bivanje (hostel)	4 – 6€

MUST DO: obisk Cape coast, Kakum in Mole national park, vsaj enkrat doživeti njihovo cerkev, poskusiti vso okusno gansko hrano (Red Red, Fu Fu, Banku, Gari) in čim več poceni tropskega sadja, druženje z domačini in nori žuri (they really know how to dance☺) ter čim več pristnega Afriškega utripa!

Slika1: OP blok (Korle –bu teaching hospital)

Slika 2: Kakum nacionalni park (tropski gozd iz ptičje perspektive)

Slika 3: Tipične hišice na severu

Slika 4: Bolnišnica Kovel Bu

Slika 5: Afričanka

Slika 6: Cape coast

Slika 7: Goodbye Africa and see you soon 😊